УНИВЕРСИТЕТ
ПО АРХИТЕКТУРА
СТРОИТЕЛСТВО
И ГЕОДЕЗИЯ

бул."Хр. Смирненски" №1, София 1046, Р. България
тел.: (02) 963-52-45, факс: (02)865 68 63
e-mail: aceadm@uacg.bg; http://www.uacg.bg

Утвърждавам: */подпис и печат/*
доц. д-р арх. Гичка Кутова-Каменова,
Ректор на УАСГ

# ПРАВИЛНИК
# ЗА УЧЕБНАТА ДЕЙНОСТ, ПРАВАТА И ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА СТУДЕНТИТЕ, ДОКТОРАНТИТЕ И СПЕЦИАЛИЗАНТИТЕ
## в Университет по архитектура, строителство и геодезия

ID: **АС.4.6.0** Абревиатура: **ПУДПЗСДС** Актуална версия: **v 6.0**
Приет от **Академичен съвет на УАСГ** с протокол № **25** от **13.04.2011 г.**
Допълнен от **Академичен съвет на УАСГ** с решение от **9.11.2011 г.** (v 2.0)
Коригиран според изискванията на чл. 31 от ПСОПНД (v 2.1)
Коригиран от Академичния съвет с протокол № **37** от **10.10.2018 г.** (v 3.0)
Коригиран от Академичния съвет с протокол № **6** от **14.10.2020 г.** (v 3.1)
Коригиран на основание чл. 18 от ПСОПНД (v 3.2)
Коригиран от Академичния съвет с протокол № **30** от **12.10.2022 г.** (v 3.3)
Коригиран от Академичния съвет с протокол № **33** от **11.01.2023 г.** (v 4.0)
Коригиран от Академичния съвет с протокол № **35** от **15.03.2023 г.** (v 4.1)
Коригиран от Академичния съвет с протокол № **8** от **17.07.2024 г.** (v 5.0)
Коригиран от Академичния съвет с протокол № **9** от **13.09.2024 г.** (v 5.1)
Коригиран от Академичния съвет с протокол № **17** от **28.05.2025 г.** (v 6.0)

## СЪДЪРЖАНИЕ

**ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ ..... 3**
**Глава I. СТУДЕНТИ ..... 3**
1. Структура и организация на учебния процес ..... 3
2. Форми и срокове за обучение ..... 4
3. Учебен процес ..... 5
4. Права и задължения на студентите ..... 13
5. Преходни разпоредби ..... 14
**Глава II. ДОКТОРАНТИ ..... 15**

1. Общи положения..... 15
2. Редовна и задочна докторантура..... 16
3. Докторантура на самостоятелна подготовка..... 20
4. Приемане на чуждестранни граждани от страни извън ЕС и ЕИП..... 21
5. Обучение на докторантите..... 23
6. Условия и ред за придобиване на образователна и научна степен „доктор”..... 25
7. Финансово и материално-техническо осигуряване..... 29
**Глава III: СПЕЦИАЛИЗАНТИ..... 30**
1. Общи положения..... 30
2. Права и задължения на специализантите..... 30
3. Финансови отношения..... 31
**ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ..... 31**

# ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл. 1. (1)** Правилникът за учебната дейност, правата и задълженията на студентите, докторантите и специализантите е изготвен на основание на Закона за висшето образование в Република България (обн. ДВ, бр. 112 от 27.12.1995 г.), Правилник за прилагане на Закона за развитие на академичния състав (обн. ДВ, бр.75 от 24.09.2010 г.) и Правилник за дейността на УАСГ (приет на общо събрание на УАСГ на 13.10.2021 г.). Той регламентира:

а) структурата и организацията на учебния процес на студентите и специализантите и на обучението на докторантите;

б) правата и задълженията на студентите, докторантите и специализантите.

**(2)** На основание на държавните изисквания за прием, обучение и пребиваване на чуждестранни студенти, чуждестранни докторанти и чуждестранни специализанти в Република България, Академичният съвет на УАСГ приема Правилник за учебната дейност, правата и задълженията на чуждестранните студенти, докторанти и специализанти (ПУДЧС). Разпоредбите на ПУДЧС се прилагат, ако не противоречат на настоящия правилник.

**Чл. 2. (1)** В УАСГ се обучават:

а) студенти за придобиване на образователно-квалификационна степен “бакалавър”;

б) студенти – едностепенно обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен “магистър”;

в) студенти, завършили степен на висше образование “бакалавър”/“магистър” – за придобиване на образователно-квалификационна степен “магистър”;

г) докторанти за придобиване на образователната и научна степен “доктор”;

д) специализанти, които повишават квалификацията си по специализиран учебен план, без да придобиват по-висока образователна степен или нова специалност.

**(2)** Статут на студенти се придобива със записването им в УАСГ и се преустановява при тяхното отписване или отстраняване.

**(3)** Статут на докторант се придобива при записване в УАСГ на основание заповед на ректора за зачисляване и се преустановява:

а) след отчисляване без право на защита;

б) за срока на отстраняване по чл. 74, ал. 2 от ЗВО;

в) при изтичане на 5-годишния срок след отчисляване с право на защита;

г) след успешна защита на дисертационния труд.

**(4)** Статут на специализанти се придобива при записването им в УАСГ и се преустановява при отписването им.

# Глава I. СТУДЕНТИ

## 1. Структура и организация на учебния процес

**Чл. 3. (1)** Приемането на студенти първокурсници – български граждани – се извършва на конкурсни начала със заповед на ректора – на основание на подадени документи, успешно полагане на конкурсни изпити и класиране. Конкурсните условия за кандидатстване и приемане на студенти в УАСГ подробно се регламентират с ежегоден Правилник за приема-

не на студенти, одобрен от Академичния съвет и съобразен с изискванията на действащата нормативна уредба. Правилникът за приемане на студенти за съответната година се публикува в Справочник за кандидат-студенти най-късно до 31 март.

**(5)** Приемането на студенти за обучение срещу заплащане в образователно-квалификационна степен "магистър" след придобита образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" се провежда по специалности (магистърски програми), акредитирани от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА). Условията за прием се публикуват ежегодно в Правилника за приемане на студенти.

**(6)** Приемането на студенти – чуждестранни граждани – се извършва според ПУДЧС. Тяхното приемане се извършва при спазване на законоустановените разпоредби и вътрешни правилници в УАСГ.

## 2. Форми и срокове за обучение

**Чл. 4. (1)** Приетите и записани студенти се обучават в различни форми на обучение и специалности за образователно-квалификационна степени "бакалавър" и "магистър".

**(2)** Обучението на студентите се осъществява в учебни години с два семестъра по график, изготвен от отдел „Учебни дейности" и приеман ежегодно от Академичния съвет.

**(3)** Дипломирането се осъществява в две дипломни сесии (редовна и поправителна) по приет от Академичния съвет график.

**(4)** Формите на обучение за студентите в УАСГ са:

а) редовна, в т.ч. и редовна по индивидуален план;
б) задочна в т.ч. и редовна по индивидуален план;
в) дистанционна.

**Чл. 5.** Обучението на студентите се извършва от основните звена на УАСГ по специалности от професионално направление 5.7 на *Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления* (ПМС № 125/2002 г.) съобразно *Наредбата за държавни изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени "бакалавър", "магистър" и "специалист"* (ПМС № 162/2002 г.), *Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование по специалността "Архитектура" на образователно-квалификационната степен "магистър" с професионална квалификация "архитект"* (ПМС № 11/2016 г.), *Наредбата за държавни изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен "магистър" по специалности от регулираната професия "Инженер в геодезията, картографията и кадастъра" в професионално направление „Архитектура, строителство и геодезия"* (ПМС № 303/2015 г.), *Наредбата за държавни изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" по специалности от регулираната професия "Инженер в инвестиционното проектиране"* (ПМС № 318/2016 г.) и *Наредбата за държавни изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър" по специалности от регулираната професия „Инженер в инвестиционното проектиране"* (ПМС № 318/2016 г.).

**Чл. 6. (1)** Срокът за обучение на студентите, условията и редът за тяхното дипломиране се определят с утвърдените от Академичния съвет учебни планове. За специалности от регулираните професии не се допуска обучение в съкратени срокове, освен ако това е предвидено изрично в държавните изисквания за придобиване на висше образование по съответната специалност от регулирана професия.

**(2)** Студентите заплащат такси за обучението си в началото на всеки семестър (вкл. и за дипломния семестър). Студентите, приети по държавна поръчка, заплащат такси, утвърдени от Министерския съвет, по предложение на Академичния съвет на УАСГ. Студен-

тите в платена форма на обучение заплащат такси съобразно решенията на Академичния съвет и действащите нормативни документи.

**(3)** От заплащане на такси са освободени студентите: кръгли сираци; с трайни увреждания и намалена работоспособност 70% и над 70%; военноинвалиди и военнопострадали; лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция.

## 3. Учебен процес

### 3.1 Учебна документация

**Чл. 7.** Учебният процес в УАСГ се провежда по учебна документация за всяка специалност, която обхваща: квалификационни характеристики, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегодно утвърждавани график на учебния процес, и за всяка дисциплина – календарен план за провеждане на лекции и упражнения, изисквания за заверка на лекции и упражнения и изисквания за оценяване.

**Чл. 8. (1)** Преди началото на всяка учебна година Академичният съвет приема и публикува в интернет страницата на УАСГ график на учебния процес по специалности и курсове, включващ всички срокове, свързани с организацията на учебния процес. Промени в графика се допускат по предложение на Ректора и се приемат от Академичния съвет.

**(2)** Преди началото на всеки семестър катедрите приемат календарен план и изисквания за провеждане на лекции и упражнения по всяка дисциплина, които публикуват в интернет страницата на УАСГ.

**(3)** В началото на всеки семестър, в който започва изучаването на дадена дисциплина, катедрените съвети, по предложение на водещите преподаватели, приемат изисквания за заверка на лекции и упражнения и за оценяване по дисциплината, които се публикуват в интернет страницата на УАСГ.

**(4)** Организацията на учебните дейности по специалности и семестри се регламентира от факултетните съвети, в съответствие с учебните планове.

**(5)** Изпълнението на учебните дейности се контролира от деканите и преподавателите и се отразява съгласно изискванията в студентската книжка.

**Чл. 9.** Ежегодно се изготвят и оповестяват ECTS информационни пакети съгласно Наредбата за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища (ДВ, бр. 89/12.10.2004 г.) и Правилник за прилагане на системата за натрупване и трансфер на кредити в УАСГ.

### 3.2 Заверка на семестъра

**Чл. 9а. (1)** Студентите, които са изпълнили задълженията си по дадена дисциплина, съгласно предварително обявените изисквания за заверка на лекции и упражнения, получават от преподавателите академична заверка чрез подпис в книжките си и имат право да се явят на изпит по тази дисциплина.

**(2)** Записването на пореден учебен семестър се извършва след административна заверка на предходния и заплащане на семестриална такса, и при изпълнение на ал. 3.

**(3)** Деканите на факултети със своя заповед могат да поставят допълнителни изисквания към студентите за получаване на административна заверка и за записване на следващ семестър.

### 3.3 Изпитни процедури

**Чл. 10. (1)** Изпитите за студентите от редовна форма на обучение се провеждат по общ график, в рамките на:

а) една редовна семестриална зимна сесия;

б) една поправителна семестриална зимна сесия;

в) една редовна семестриална лятна сесия;

г) една поправителна семестриална лятна сесия – само за студентите от Архитектурния факултет;

д) една поправителна годишна есенна сесия – за инженерните факултети.

**(2)** Изпитите за студентите от задочна и дистанционна форма на обучение се провеждат по отделни графици, утвърдени от ректора. За всеки месец от октомври до декември и от март до май, за студентите в задочна форма на обучение, се предвижда поне по една изпитна дата, по предложение на ръководителите на катедри.

**(3)** За прекъсналите обучението си студенти, както и за възстановените студенти с право да полагат изпити, са валидни сроковете и условията, определени в персоналните заповеди за прекъсване/възстановяване. Тези студенти се явяват на изпити по графиците, определени в, ал. 1 – за студентите от редовна форма на обучение и ал. 2 – за студентите от задочна и дистанционна форма на обучение.

**(4)** Отчислените студенти след семестриалното си завършване, които не са положили изпитите, предвидени в учебните си планове, имат право да полагат изпити и да се дипломират до 3 години след последния учебен семестър, като се явяват на изпити по графиците на ал. 1 и ал. 2, след издаване на индивидуални изпитни протоколи за всеки конкретен изпит.

**(5)** Извън графиците по ал. 1 и ал. 2 канцелариите на факултетите издават индивидуални протоколи за явяване на изпит по реда на чл. 37 от Правилник за административната дейност в УАСГ.

**Чл. 11. (1)** До изпит по дадена дисциплина се допуска студент, изпълнил изискванията за заверка на лекции и упражнения и получил академична заверка по нея.

**(2)** Общият брой явявания на изпит по всяка дисциплина е три. Студентът има право да се яви на изпит пред комисия при последното си явяване, като за целта подава заявление до декана не по-късно от една седмица преди датата за изпита.

**(3)** При неуспешно полагане на изпита и при третото явяване студентът се отстранява от УАСГ с право да се възстанови при условията на чл. 19.

**Чл. 12. (1)** Резултатите от изпитите се оценяват съгласно ЗВО по шестобалната система с цели числа отличен (6,00), мн. добър (5,00), добър (4,00), среден (3,00) и слаб (2,00) и се вписват от преподавателя в студентската книжка и в изпитния протокол в срок от 3 (три) дни от датата на провеждане на изпита, а в главната книга до една седмица след края на сесията. Оценките от изпити по чл. 10, ал. 4 се нанасят в главната книга до три работни дни след датата на изпита.

**(2)** В съответствие с участието на УАСГ в международни образователни проекти се приемат за паралелни системите за оценяване, прилагани в Европейския съюз, при осигурена сравнимост на оценките с тези, посочени в предходната алинея.

**(3)** Броят и видът на оценките по дисциплините се определят според приетите от Академичния съвет учебни планове.

**(4)** Студентите имат право да се явяват на изпит за повишаване на оценката си в рамките на учебната година, в която е положен изпита, на съответните поправителни сесии, с разрешение от декана на факултета и издаден изпитен протокол.

### 3.4 Придобиване и загубване на студентски статус

**Чл. 13. (1)** Статусът на студент се получава при записването на учебен семестър въз основа на условия и срокове, определени от настоящия Правилник, графика на учебния процес и от деканите. Студентите имат право да записват всеки следващ семестър при следните условия:

а) административна заверка на предходния семестър в рамките на обявения график;

б) заплащане на семестриална такса съобразно сроковете на графика;

в) изпълнение на допълнителни изисквания, съгласно ал. 3 на чл. 9а.

**(2)** При спазване на условията в ал. 1, студентите получават всички права, според формата на обучение, по която се обучават.

**(3)** Статусът на студент се загубва при отписване или при отстраняване. Възстановяване на студентския статус се извършва със заповед на ректора съобразно разпоредбите на настоящия правилник.

**Чл. 14. (1)** При записването на даден семестър студентът приема задължението да изучава всички дисциплини, предвидени в учебния план като задължителни, включително и тези, които той е избрал като избираеми и факултативни.

**(2)** В началото на всеки семестър студентите са длъжни писмено да заявят в канцеларията на факултета дисциплините, които желаят да изучават като избираеми и факултативни.

**(3)** Учебният семестър е завършен, когато студентът е получил административна заверка от канцеларията на факултета, в рамките на графика, определен със заповед на ректора.

**Чл. 15.** Отменен от Академичния съвет на УАСГ (Протокол № 33 от 11.01.2022 г.).

### 3.5 Прекъсване и възстановяване на обучението

**Чл. 16. (1)** Прекъсване на обучението се извършва поради неспазване на учебни задължения съобразно разпоредбите на настоящия правилник.

**(2)** За целия срок на обучение студентите имат право еднократно да прекъснат обучението си при условията на ал. 1, като презаписват съответния семестър през следващата учебна година. Това не важи за първи семестър на първи курс.

**(3)** При всеки следващ случай на неспазване на учебни задължения съобразно ал. (1) студентите се отстраняват от УАСГ. Те могат да възстановят обучението си при условията на чл. 19.

**(4)** Студентите могат да прекъснат обучението си по уважителни причини (майчинство/бащинство или тежко заболяване, които се доказват със съответните документи). Тези студенти не губят правата си по ал. 2 и ал. 5.

**(5)** Студентите могат да прекъснат обучението си за срок от една година по причини, уважени от декана. Това право може да се ползва еднократно по време на целия курс на обучение. Тези студенти не губят правата си по ал. 2 и ал. 4. По изключение и по уважителни причини деканите имат право еднократно за целия период на обучение да дадат служебна заверка по една дисциплина. При следващото си записване студентът е длъжен да изпълни изискванията за заверка по тази дисциплина.

**(6)** Студентите без административна заверка на първи семестър на първи курс, се отстраняват от УАСГ. Ако впоследствие студентът е отново приет в УАСГ, на основание кандидатстудентска кампания в същата или друга специалност, следва да заплати държавната субсидия за първи курс.

**(7)** Прекъсналите студенти презаписват съответния семестър и повтарят изучаването на дисциплините, по които нямат академична заверка. Дисциплините, по които сту-

дентът е получил академична заверка, се презаверяват служебно. За презаписания семестър се заплаща семестриална такса. След възстановяване на обучението си, прекъсналите студенти се обучават по учебния план на випуска, с който продължават обучението си и, ако се налага, полагат приравнителни изпити при условията на чл. 11.

**(8)** Прекъсналите студенти, които не презапишат съответния семестър в определените срокове, се отстраняват от УАСГ. Те могат да възстановят обучението си при условията на чл. 19.

**(9)** Заповедите за прекъсване и възстановяване на обучението се издават от декана на факултета, като в тях се изясняват причините на прекъсването, условията и сроковете за възстановяване и полагане на изпити.

**(10)** Прекъсналите обучението си студенти не се ползват със студентски права. Те имат право да полагат изпити съгласно условията на индивидуалните си заповеди за прекъсване.

**(11)** Студентите, успешно завършили период на обучение по международна програма за обмен с продължителност 1 (един) или 2 (два) семестъра, имат право да продължат обучението си в следващ семестър без да се прилага разпоредбата на ал. 1. Ако обменът е включил и последния обучителен семестър, те получават право да отложат започването на своята дипломна работа, без да загубват студентските си права, но не по-дълго от 2 (два) семестъра. През този период те имат право да полагат изпити и да работят по пропуснати проекти от служебно заверените семестри без да заплащат семестриална такса.

### 3.6 Отписване на студенти

**Чл. 17. (1)** Окончателно отписване на студент се извършва при успешно завършване на курса на обучение и след дипломиране по реда на ЗВО и настоящия правилник.

**(2)** След успешно завършена първа учебна година, а за студентите от горен курс след заверен пореден семестър, студентите имат право да се отпишат по собствено желание:

**а)** за да продължат обучението си в друго висше училище, включително и чуждестранно, като запазват правото си да възстановят обучението си в УАСГ в срок от три години. След изтичане на този срок, както и при липса на документи, които да удостоверяват обучението на студента в другото висше училище, студентите могат да възстановят обучението си при условията на чл. 19;

**б)** за срок от една година. Това право може да се ползва еднократно за целия курс на обучение. След изтичане на този срок, студентите могат да се възстановят при условията на чл. 19.

**(3)** Общият срок на отписване по собствено желание съгласно ал. 2 не може да надвишава три години. Ако се установи, че в условията на чл. 17, ал. 2, букви „а“ и „б“ студентът е придобил същата или по-висока образователна степен по специалност в друго висше училище при условията на държавна поръчка, студентът продължава обучението си в УАСГ в платено обучение.

**(4)** Не се разрешава отписване по собствено желание по време на учебен семестър.

**(5)** Заповедите за отписване се издават от ректора по предложение на деканите на факултети, като в тях се вписват основанията за това и се определят условията и сроковете за възстановяване на студентските права.

**(6)**Заповедите за възстановяването на студентски права се подготвят от отдел „Учебни дейности“ и се подписват от ректора.

### 3.7 Отстраняване на студенти

**Чл. 18. (1)** Отстраняване на студент става в следните случаи:

а) при предоставяне на неверни данни, въз основа на които е приет или при подправяне на документи и данни за студентското му положение;

б) при осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер;

в) при доказан опит за измама по време на изпит;

г) при доказано умишлено увреждане на материалната база на УАСГ.

д) при неспазване на учебни задължения съгласно разпоредбите на този правилник.

**(2)** Отстраняването се извършва със заповед на ректора по предложение на декана на факултета, като се вписват основанията за това и се определят условията, възможностите и сроковете за възстановяване.

### 3.8 Възстановяване на студентски права

**Чл. 19. (1)** Възстановяване на студентски права се извършва:

а) с участие в кандидатстудентска кампания и полагане на съответстващите за специалността конкурсни изпити. При кандидатстване за възстановяване, конкурсните изпити не могат да бъдат заменени с оценки от ДЗИ. За специалност Архитектура – оценка от конкурсния изпит по математика не по-ниска от добър (4); положителни оценки на трите части на изпита по рисуване със средноаритметична оценка от тях не по-ниска от добър (4); За специалност ЛАЛП – оценка от конкурсния изпит по математика не по-ниска от добър (4) и положителна оценка от първата част на изпита по рисуване (перспектива); за всички останали специалности – с оценка от конкурсния изпит по математика не по-ниска от добър (4).

б) без конкурсни изпити за съответната специалност, при допълнителни условия, определени от Академичния съвет (протокол № 7 от 19.06.2024 г.);

**(2)** Заповедите за възстановяване на студентски права по чл. 19, ал. 1, буква „а“ се издават след участие в кандидатстудентската кампания при съответните класирания. Заповедите за възстановяване на студентски права по чл. 19 ал. 1, буква „б“ се издават от ректора, като се подготвят от отдел „Учебни дейности“ и се съгласуват със зам.-ректора по учебни дейности и докторантури.

**(3)** Курсът и формата на обучение, семестърът и статусът на възстановените студенти се определят от деканите на факултетите, в зависимост от изпитното им състояние и учебните планове на випуска, с който продължават обучението си, и ако се налага, се полагат необходимите приравнителни изпити при условията на чл. 11.

### 3.9 Завършване на образованието. Дипломни процедури

**Чл. 20. (1)** Студентите, положили успешно всички изпити и провели всички учебни и преддипломни практики/стажове, предвидени според учебния план на съответната специалност, добиват право да получат задание за дипломна работа с резолюция на декана върху подадено от тях заявление.

**(2)** Разпределението на студентите за разработване на дипломни работи по катедри се извършва от съответните деканати.

**(3)** Определянето на темите на дипломните работи и на дипломните ръководители се извършва от съответните катедрени съвети. При необходимост може да бъде избран втори ръководител и/или консултант, като определените лица разпределят помежду си хорариума, предвиден за обучение на студента.

**(4)** Студенти, получили задание за дипломна работа придобиват статут на дипломанти. Получаването на дипломно задание, разработването и защитата на дипломната ра-

бота става в съответствие с факултетните правилници, по график, приет от Академичния съвет на УАСГ.

**(5)** За дипломния семестър се заплаща семестриална такса.

**Чл. 21. (1)** Завършените и предадени в срок дипломни работи се защитават пред Държавна изпитна комисия, назначена от ректора по предложение на деканите. Защитите на дипломни работи се провеждат през сесии, предвидени в учебните планове и графика на учебния процес.

**(2)** Успешно защитилите дипломна работа получават диплома за завършена степен на висшето образование по съответната специалност, както и приложение за изучаваните дисциплини, положените изпити и проведените практики. При заявено искане се получава и европейско дипломно приложение.

**Чл. 22.** Студентите, заверили последния семестър, но неположили всички изпити до началото на втора дипломна сесия, се отписват/отчисляват с право да полагат изпити до 3 години след края на последния учебен семестър. За този период същите нямат студентски права и не фигурират като студенти в различните регистри. В рамките на тригодишния срок и след полагането на всички изпити по действащите учебни планове, тази категория лица могат да придобият статут на студенти – дипломанти, след заплащане на такса за дипломен семестър и получаване на дипломно задание.

**Чл. 23. (1)** Дипломантите, получили слаба оценка на дипломна работа, могат да получат второ дипломно задание, да разработят дипломна работа и да се явят втори път на защита. Същите заплащат нова семестриална такса.

**(2)** Дипломантите, неуспели да защитят дипломната си работа на първа сесия, могат да се явят на втора дипломна защита със същата дипломна работа, ако тя не е получила слаба оценка от Държавната дипломна комисия. Същите заплащат нова семестриална такса.

**(3)** Дипломанти, неявили се на защита на първа дипломна сесия, могат да се явят на втора дипломна сесия със същото дипломно задание при разработена над 50% дипломна работа (удостоверено с доклад от дипломния ръководител). Същите заплащат нова семестриална такса.

**(4)** Неуспелите да защитят успешно дипломна работа след второ явяване се отписват с право да се дипломират в срок до три години след края на последния учебен семестър, като задължително разработват нова дипломна работа и заплащат семестриална такса за новозаписания дипломен семестър.

**(5)** Ако в срок до три години след края на последния учебен семестър студентите не защитят успешно дипломна работа, те губят право да се дипломират на основание на полученото до този момент обучение и се отстраняват от УАСГ. При желание от тяхна страна могат да получат академическа справка за заверените семестри и положени изпити. Възстановяване на студентските им права се извършва при условията на чл. 19.

**(6)** Студентите, възстановили студентски права по ал. 5, както и тези по чл. 22, продължават обучението си по действащия учебен план, валиден за съответната година. Положените изпити по дисциплини, учебната програма на които съвпада повече от 2/3 с тази на дисциплини по действащия учебен план (независимо от наименованието им), се признават служебно от декана и оценките от тях се нанасят в главната книга.

**(7)** Дипломантите се ползват със студентски права за времето от записване на дипломен семестър съгласно графика на учебния процес до първа дипломна защита. След изтичане на този срок дипломантите нямат студентски права и могат само да разработват дипломна работа и да я защитават съгласно разпоредбите на този правилник.

### 3.10 Промяна на специалност, форма на обучение и висше училище. Обучение по втора специалност и специализация

**Чл. 24. (1)** Всеки студент след успешно завършен първи курс може да получи разрешение за продължаване на обучението си по сродна специалност в друго висше училище, включително и чуждестранно, като запазва правото си в срок до три години да възстанови обучението си в УАСГ при условията на чл. 17 ал. 2, ал. 3, ал. 4 и ал. 5.

**(2)** Студентите от инженерните специалности след успешно завършен курс на обучение и успех от следването не по-малък от мн. добър могат да променят специалността си в друга инженерна специалност. Заявленията съгласуват писмено от деканите на съответните факултети, като заповед се издава от ректора преди началото на учебната година. Заповедите за промяна на специалността се подготвят от отдел „Учебни дейности“.

**(3)** Студентите от инженерните специалности могат да продължат обучението си в специалност “Урбанизъм”, както и тези от специалност “Урбанизъм” – в инженерна специалност, при спазване на следните условия:

а) успешно завършен курс на обучение;

б) успех от следването не по-малък от много добър;

в) наличие на свободни места и възстановяване на държавната субсидия на Университета за времето на обучение по първоначалната специалност;

г) съгласие на декана на съответния факултет.

Заповедите за промяна на специалността се подготвят от отдел „Учебни дейности“ преди началото на учебната година и се подписват от ректора.

**(4)** Студентите от инженерните специалности, които желаят да продължат обучението си в Архитектурния факултет, могат да участват на общо основание в конкурсните изпити за кандидат-студенти при условия, приети от Академичния съвет, обявени в Правилника за приемане на студенти за съответната година и публикувани в Справочника за кандидат-студенти.

**(5)** Студенти от други висши училища в страната и в чужбина, след успешно завършен първи курс, могат да продължат обучението си в УАСГ при условия, определени от Академичния съвет, обявени в *Правилника за приемане на студенти* за съответната година и публикувани в Справочника за кандидат-студенти. Признаването на положените изпити в други училища и определянето на курса, в който студентът трябва да продължи обучението, се извършва от деканите на факултетите. Положените изпити се зачитат, при условие че обемът и съдържанието на учебния материал по съответните дисциплини от двете специалности съвпадат с не по-малко от 2/3. Заповедите за прехвърляне на студенти от други висши училища се подготвят от отдел „Учебни дейности“ и се подписват от ректора.

**(6)** Всеки студент от инженерна специалност, след успешно завършен II курс, с успех от следването не по-нисък от мн. добър, може да се обучава по втора инженерна специалност при следните условия:

а) Това право не може да се ползва от семестриално завършили студенти.

б) Записването се извършва след издаване на заповед на ректора вследствие на одобрено заявление от приемащия декан и справка за успеха (изготвена от факултета, в който се обучава). На студента се издава втора студентска книжка, в която се отбелязва, че тя се отнася за обучението му по втората инженерна специалност. Формата и курсът на обучение по втората специалност се определят от декана на факултета.

в) Положените изпити от първата специалност се зачитат, при условие че обемът и съдържанието на учебния материал по съответните дисциплини от двете специалности съвпадат с не по-малко от 2/3, както и при съответствие на кредитните точки, което се удостоверява с подпис от ръководителите на катедрите, обучаващи по съответните дисцип-

лини от учебния план на втората специалност или от декана на приемащия факултет. Положените изпити и придобити кредити от втората специалност не се признават в първата.

г) Изпитите от учебния план на втората специалност се полагат съгласно чл. 10, ал. 1 и ал. 2.

д) Прекъсване по първата специалност води задължително до прекъсване и по втората специалност.

е) Дипломиране по втората специалност се допуска след дипломиране по първата специалност.

ж) Завършената втора специалност се удостоверява с отделна диплома, като се отбелязва, че е за втора специалност.

з) Студентът заплаща 1/2 семестриална такса за обучението си по втората специалност, а след изтичане на срока на обучение по учебния план на първоначалната специалност, студентът заплаща пълната такса, както и ежегодно държавната субсидия за времето до дипломирането си по втората специалност.

и) Студентът, който се обучава по втора специалност, ползва студентски права (общежитие, стипендия и др.) до окончателното си дипломиране и по втората специалност.

**(7)** Всеки студент след успешно завършен III курс с успех от следването, не по-нисък от мн. добър, може да се обучава по друга специализация в рамките на същата специалност, при следните условия:

а) Това право не може да се ползва от семестриално завършили студенти.

б) Записването се извършва след издаване на заповед на ректора вследствие на одобрено заявление от декана на факултета и справка за успеха. На студента не се издава втора студентска книжка. Формата на обучение по другата специализация се определя от декана на факултета.

в) Изпитите от учебния план на другата специализация се полагат съгласно чл. 10, ал. 1 и ал. 2.

г) При наличие на една и съща дисциплина в учебните планове на двете специализации, студентът се обучава по дисциплината еднократно, полага само един изпит и в приложението към дипломата дисциплината се вписва еднократно.

д) При наличие в учебните планове на двете специализации на две дисциплини с припокриващо се на мин. 2/3 съдържание, по решение на декана, съгласувано с ръководителите на специализиращите катедри, студентът може да се обучава и да положи изпит само по дисциплината с по-висок хорариум, а при еднакъв хорариум - по дисциплината, включена в учебния план на първата специализация. Резултатите от изпита се признават и за двете дисциплини и се нанасят в студентската книжка и главната книга от преподавателя, провел изпита.

е) Прекъсване по първата специализация води задължително до прекъсване и по втората.

ж) Студентът разработва дипломна работа и по другата специализация. Диплома за висше образование по специалността се издава след приключване на обучението по избраните специализации, като в приложението се включват всички положени изпити в рамките на избраните специализации.

з) Студентът не заплаща отделна семестриална такса за обучението си по втората специализация, а след изтичане на срока на обучение по учебния план на първоначалната специализация, студентът заплаща семестриални такси и ежегодно държавната субсидия за времето до окончателното си дипломиране.

и) Студентът, който се обучава по втора специализация, ползва студентски права (общежитие, стипендия и др.) до приключване на окончателното си обучение.

## 4. Права и задължения на студентите

### 4.1 Права

**Чл. 25.** Студентите имат следните права:

1. Да се обучават по задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини при условията, определени в учебния план.
2. Да избират преподавател в началото на семестъра, при осигурена възможност, когато по една дисциплина обучението се води от повече от един преподавател.
3. Да се обучават по втора специалност и друга специализация при условията на този правилник.
4. Да завършват предсрочно обучението си при желание от тяхна страна, ако не противоречи на законови разпоредби, по утвърдени от факултетните съвети индивидуални учебни планове и съобразно спецификата на специалността.
5. Да прекъсват обучението си, както и да го продължават след това, съгласно разпоредбите на този правилник;
6. Да се преместват в друго ВУ, факултет, специалност и форма на обучение съгласно разпоредбите на този правилник.
7. Да участват в културната, научноизследователската и/или спортната дейности, като ползват материалната база – зали, читални, библиотеки, компютърни лаборатории и интернет системата в УАСГ, при условия, определени от Академичния съвет на УАСГ.
8. Да избират и да бъдат избирани в колективните ръководни органи на УАСГ.
9. Да получават стипендии по реда и условията, определени от Академичния съвет, съгласно законовите разпоредби и отразени в правилниците на УАСГ.
10. Да бъдат поощрявани, стимулирани и награждавани съгласно решения на ръководството на университета и факултетите.
11. Да ползват студентски общежития и столове.
12. Да ползват ваканция не по-малко от 30 дни в рамките на една учебна година.
13. Да ползват кредит за заплащане на такси и/или за издръжка през периода на обучение.
14. Да се сдружават в общности по културни интереси (учебни, научни, спортни и други), както и да членуват в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите на Република България.
15. Да получават при поискване документ (уверение), който да удостоверява студентското им положение и академическа справка.
16. Да обжалват по съответния ред и пред съответните ръководители и органи на управление решения и действия на преподавателите, на административни и други органи на УАСГ, свързани със студентския им статус, които са в противоречие с настоящия правилник.

**Чл. 26.** При обучението на студентите, докторантите и специализантите не се допускат привилегии и ограничения, свързани с раса, народност, етническа принадлежност, пол, социален произход, политически възгледи и вероизповедание.

**Чл. 27. (1)** Всеки новоприет студент подава необходимите документи за записване в главната книга към съответния факултет и му се издават студентска книжка, с която той удостоверява, че е студент в УАСГ.

**(2)** Всеки новоприет студент получава индивидуален факултетен номер, който се вписва в студентската му книжка.

**(3)**Всеки студент и докторант получава Единен академичен номер (ЕАН) Номерът се издава от НАЦИД и е уникален за всеки отделен студент или докторант, който се обучава в българско висше училище или научна организация. Номерът не се променя през всички степени на обучение и позволява лесно откриване на лицето в регистрите на висше образование.

**(4)** Всеки действащ студент и докторант получава Национална електронна студентска карта (НЕСК), която съдържа следните данни: Единен академичен номер (ЕАН) на студента/докторанта; Първо, бащино и фамилно име/Други имена; Дата на раждане на лицето; QR код за онлайн преглед на данните от НЕСК.

**(5)** Право да му бъде издадена национална електронна студентска карта (НЕСК) има всеки действащ студент или докторант, въз основа на подадена информация за това към НАЦИД от УАСГ. Чрез НЕСК студентите и докторантите могат да доказват своя статус пред висши училища, студентски столове, музеи, театри, градски транспорт и др. Издаването, свалянето и използването на НЕСК е безплатно.

### 4.2 Задължения

**Чл. 28. Всеки студент е длъжен:**

1. Да спазва Правилника за дейността на УАСГ, настоящия правилник за Учебната дейност и другите вътрешни нормативни документи на университета.
2. Да посещава редовно учебните занятия с административно определените потоци и групи и да изпълнява задълженията си, предвидени в учебния план на специалността, в която се обучава.
3. Да полага изпитите си и да провежда практиките в определените срокове по семестри и учебни години.
4. Да опазва предоставената му учебна, техническа, лабораторна и спортна база и се задължава да я възстанови, ако умишлено е повредена от него.
5. Да не провежда политическа и религиозна дейност на територията на университета.
6. Да изпълнява в определените срокове всички други административни и учебни изисквания, свързани със студентския му статус.

## 5. Преходни разпоредби

**Чл. 29. (1)** Студент, който в това си качество виновно нарушава правилника за дейността на УАСГ и другите вътрешни актове на университета, се наказва дисциплинарно.

**(2)** Дисциплинарните наказания са:

а) порицание;
б) предупреждение за отстраняване;
в) отстраняване за една учебна година;
г) отстраняване за повече от една учебна година.

Първите две наказания се налагат и отменят от декана, а последните две – от ректора, по предложение на съответния декан.

**(3)** Наказанието се налага с писмена заповед, която се връчва на студента, а при невъзможност, се изпраща на домашния му адрес с препоръчано писмо с обратна разписка.

**(4)** Органите, които налагат дисциплинарно наказание, са длъжни преди налагането му да изслушат студента или да приемат писмените му обяснения и да съберат и оценят посочените доказателства. Тази разпоредба не се прилага, когато обясненията на студента не могат да бъдат изслушани или приети по негова вина.

**(5)** Дисциплинарно отстранен студент може да бъде възстановен по преценка на ректора не по-рано от една година от датата на отстраняването, като заплаща удвоените такси за възстановяване, приети с решение на Академичен съвет (протокол № 7 от 19.06.2024 г.) Заповед за възстановяване се подготвя от отдел „Учебни дейности“. Дисциплинарно отстранен студент не може да се възстановява с конкурсни изпити по реда на кандидатстудентска кампания.

# Глава II. ДОКТОРАНТИ

## 1. Общи положения

**Чл. 30. (1)** С Правилника за учебната дейност, правата и задълженията на студентите, докторантите и специализантите се определят изискванията и редът за приемане и условията и организацията на обучение на докторанти в УАСГ за образователна и научна степен „доктор”, в съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България (обн., ДВ, бр. 38 от 21.05.2010 г.).

**(2)** Разпоредбите на настоящия правилник важат за приемане на:

а) български граждани и граждани на държави членки на Европейския съюз и на Европейското икономическо пространство;

б) чуждестранни граждани, които: 1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Р. България; 2. имат статут на бежанци или 3. са от българска народност или 4. Имат друг статут извън обхвата на т. 1, 2 и 3, определен със законови разпоредби и който ги приравнява с правата на български граждани;

в) лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура – при условията на т. 4 „Приемане на чуждестранни граждани от страни извън ЕС и ЕИП“ на настоящия правилник.

**Чл. 31. (1)** Обучението в докторантура в УАСГ за придобиване на ОНС „доктор“ се осъществява в редовна, в задочна и в самостоятелна форма на обучение.

**(2)** Редовната форма на обучение е с продължителност до 3 години.

**(3)** Задочната форма на обучение е с продължителност до 4 години.

**(4)** Самостоятелната форма на обучение е с продължителност до 5 години.

**(5)** Докторантурата по чл. 44а (в изпълнение на научноизследователски проект съгласно чл. 21, ал. 7 от ЗВО) е с продължителност до 5 години.

**Чл. 32. (1)** За докторанти могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен “магистър”, по специалности, съответстващи на направлението, в което обучава факултетът, обявил конкурса. Конкретните завършени магистърски специалности на кандидат-докторантите за всяка докторска програма се определят от факултетните съвети и се одобряват от Академичен съвет. Допълнително, с решение на факултетните съвети, могат да се дефинират и специфични изисквания към дипломата на магистърската специалност на кандидат-докторантите (изискване за успех и др.)

**(2)** Лица, завършили чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват за докторанти, след като придобитото висше образование им бъде признато по реда на *Наредбата за държавни изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища*, приета с Постановление № 168 на МС от 2000 г. (обн. ДВ, бр. 69 от 2000 г.) и признатата магистърска степен има съответствие с изискванията за прием в желаната докторската програма съгласно ал.1.

**Чл. 33. (1)** Обучението в докторантура се извършва по акредитирани от Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА) докторски програми по научни специалности.

**(2)** До 20 януари на текущата година отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ обобщава заявките на факултетите за прием на докторанти по държавна поръчка в редовна и задочна форма на обучение, по обучаващи катедри и докторски програми, за предстоящата учебна година и ги предлага за утвърждаване на Академичен съвет.

**(3)** След Решението на Министерски съвет за отпуснатия брой докторанти по държавна поръчка, най-късно до края на м. септември, отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ публикува обявата в “Държавен вестник” и на интернет страницата на УАСГ, в която се посочват всички подробности, свързани с кандидатстването за отпуснатите места.

**Чл. 34.** Приемът в редовна или задочна докторантура се извършва с конкурс, който се провежда не по-рано от един месец след изтичането на срока за подаване на документи по чл. 36, ал. 1.

**Чл. 35.** В УАСГ се извършва и обучение срещу заплащане в образователна и научна степен „доктор“ при условията на чл. 21 ал. 5 и ал. 6 от ЗВО, след предварително съгласие от страна на обучаващата катедра за прием на докторант(и) в платено обучение. Кандидатите за докторанти платено обучение в редовна или задочна форма трябва да имат успех не по-нисък от мн. добър (4,50) от конкурсните изпити за докторанти. Взаимоотношенията между приетите докторанти и университета се регламентират с договор между двете страни, а таксите се определят от Академичния съвет на УАСГ.

## 2. Редовна и задочна докторантура

**Чл. 36. (1)** Кандидатите за докторанти в редовна и задочна форма на обучение, които са български граждани, както и чужденци съобразно чл. 30, ал. 2 буква „б“ , подават заявление до ректора (по образец) за участие в обявения конкурс за докторанти в отдел „Докторанти и продължаващо обучение“.

**(2)** На заявлението за участие в конкурса се предоставя входящ номер от деловодството на УАСГ. Към заявлението се прилагат:

а) автобиография – европейски формат;

б) диплома за придобита образователно-квалификационна степен “магистър” с приложението– оригинал и копие. След сверяване от длъжностното лице, оригиналът се връща на кандидата;

в) Лица, притежаващи дипломи за висше образование, издадени от чуждестранни висши училища, задължително преминават в УАСГ през процедура съгласно *Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища*, като след признаването могат да кандидатстват за обучение в докторска степен в УАСГ, при условие, че признатата магистърска степен има съответствие със изискванията за прием в желаната докторската програма съгласно чл. 32, ал.1;

г)декларация по образец, че кандидатът не е бил обучаван за докторант по държавна поръчка (за конкурси по държавна поръчка);

д) документ за платена такса за кандидатстване в размер, определен с РМС;

е) други документи – за докторантите по чл. 21 ал. 7 от ЗВО, ако такива се изискват по научноизследователския проект;

ж) други документи по преценка на кандидатите, с които се удостоверяват техните интереси и постижения в съответната научна област.

**(3)** В заявлението се посочва адрес за кореспонденция с кандидата, телефон и електронна поща за връзка.

**(4)** В заявлението се посочва и чуждият език, на който кандидатът ще се явява на изпит, при успешно положен изпита по специалността. Кандидатите могат да избират измежду английски, френски или немски език.

**Чл. 37. (1)** Допускането на кандидатите до участие в конкурса се извършва от комисия, включваща декана на факултета, ръководителя на катедрата и преподавател в докторската програма, назначена със заповед на ректора на УАСГ.

**(2)** Комисията по ал. 1 разглежда документите на кандидатите за съответствие с изискванията за допустимост на ЗРАСРБ, на Правилника за неговото приложение и на настоящия правилник, като взема решение за допускане в 20-дневен срок след изтичане на срока за подаване на документи.

**(3)** Деканът на факултета уведомява писмено кандидатите за допускането им до участие в конкурса, като за недопуснатите кандидати се посочват и мотивите за недопускането им.

**(4)** Допуснатите кандидати се уведомяват за датата на изпитите, като уведомлението съдържа и утвърден от ректора на УАСГ списък на въпросите за изпита по специалността. Уведомлението по ал. 3 се изпраща на адреса за кореспонденция на докторантите или се получава лично срещу подпис най-късно един месец преди датата на първия изпит.

**Чл. 38. (1)** Недопуснатите до участие в конкурса кандидати могат в 7-дневен срок от датата на уведомяването да направят възражение до декана на факултета.

**(2)** Деканът на факултета възлага на нова комисия от трима души – хабилитирани лица, които не са участвали в комисията по чл. 37, ал. 1, да се произнесе по възражението. Въз основа на доклада на комисията деканът взема окончателно решение в 10-дневен срок от получаване на възражението.

**Чл. 39. (1)** Конкурсът включва изпит по специалността и по чужд език, избран от кандидата измежду английски, немски и френски език.

**(2)** Катедрите могат да разработят специфични изисквания за провеждане на конкурсните изпити, включително решаване на задачи и/или практически дейности. В такъв случай, те подготвят програма за провеждане на конкурсния изпит, която се одобрява от ректора на УАСГ и се изпраща заедно с уведомлението по чл. 37, ал. 4.

**Чл. 40. (1)** Конкурсните изпити по специалността се провеждат от комисия, назначена със заповед на ректора, по предложение на декана на факултета. Комисията се състои от три до пет хабилитирани преподаватели от факултета и приемащата катедра. Задължително двама от членовете са деканът (заместник-деканът) и ръководителят на приемащата катедра.

**(2)** Конкурсният изпит по чужд език е под формата на писмен тест. Изпитът се провежда от комисия, в която участват двама преподаватели по чужд език от Департамента по приложна лингвистика и спорт. В комисията могат да бъдат включени и зам.-декани на факултетите. Съставът на комисията по съответния чужд език се предлага от директора на департамента, съгласува се със заместник-ректора по учебни дейности и докторантури и се назначава със заповед на ректора. Изпитът по чужд език се оценява с „ДА/Издържал“ и „НЕ/неиздържал“. Съобразно скалата за оценяване на теста, оценките добър (4), мн. добър (5) и отличен (6) съответстват на „ДА/Издържал“. От изпит по чужд език са освободени кандидатите, завършили магистърски специалности, преподавани на английски, френски или немски език. На същите им се признава оценка от изпита по чужд език – „ДА/Издържал“ – отличен (6).

**Чл. 41. (1)** Изпитът по специалността е писмен и устен с отделни оценки. До устен изпит се допускат получилите оценка най-малко мн. добър (4,50) на писмения изпит. Успешно положили изпита са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит най-малко мн. добър (5,00) – при кандидатстване за докторанти държавна поръчка, и най-малко мн. добър (4,50) – при кандидатстване в платено обучение съгласно чл. 35.

**(2)** До изпит по чужд език се допускат само кандидатите, успешно положили изпита по специалността. Успешно положили изпита по чужд език са кандидатите, получили оценка „ДА/Издържал“.

**(3)** Оценките от конкурсните изпити по специалността се оформят с точност до 0,25.

**Чл. 42.** Резултатите от всеки конкурсен изпит се отразяват в протокол, който се подписва от всички членове на изпитната комисия и се съобщават на кандидатите непосредствено след приключване на изпита.

**Чл. 43. (1)** Кандидатите, успешно положили изпитите по чл. 39, се класират според оценката от изпита по специалността.

**(2)** Протоколите на изпитните комисии и всички документи на кандидатите, съпътстващи провеждането на конкурса и приема, се предоставят на ръководителя на катедрата, в която ще се провежда обучението.

**Чл. 44. (1)** Ръководителят на катедрата в 7-дневен срок след постъпването на документите по чл. 43, ал. 2 внася доклад във факултетния съвет за резултатите от проведения конкурс.

**(2)** Факултетният съвет взема решение за зачисляване на успешно издържалите конкурса кандидати по доклада на ръководителя на катедрата. В случай че на първо място са класирани двама или повече кандидати с равна оценка от изпита по специалността, факултетният съвет избира чрез гласуване един от тях, като се съобразява със средния успех от дипломата за завършено висше образование, както и документи, представени от кандидата, удостоверяващи интересите и постиженията в научната област на конкурса. Когато нито един от кандидатите не получи мнозинство, се провежда ново гласуване за двамата кандидати, получили най-много гласове на първото гласуване. По изключение, при свободни бройки в рамките на факултета, които няма да бъдат преобявявани на втора докторантска сесия, факултетният съвет може да предостави допълнителна бройка за обучение на докторант на катедра, в която има класирани кандидати повече от отпуснатите бройки. В този случай предложение за зачисляване на повече кандидати спрямо отпуснатите бройки се прави от ръководителя на катедрата до факултетния съвет.

**(3)** По предложение на съвета на катедрата, факултетният съвет определя научния ръководител на докторанта, темата на дисертационния труд, формата и срока на обучение. За научен ръководител се избира хабилитирано лице или доктор на науките. Ръководителят на докторанта е от списъчния състав на катедрата (в т.ч. и хабилитиран преподавател в удължение). При необходимост може да бъде избран втори научен ръководител или научен консултант, като избраните лица разпределят помежду си хорариума, предвиден за обучение на докторанта. Вторият научен ръководител или научен консултант е хабилитирано лице.

**(4)** Образователната и научна степен „доктор“ може да се придобива и в условия на съвместно ръководство от български ръководител, определен от факултетния съвет и чуждестранен ръководител от акредитирано в съответната държава висше училище или научна организация за обучение в образователната и научна степен „доктор“ или съответстващата степен, при условията и по реда на ЗРАСРБ, правилника за неговото приложение и на този правилник.

**(5)** Въз основа на решението на факултетния съвет, ректорът на УАСГ издава заповед за зачисляване на докторанта, в която се посочват: формата на докторантурата, докторската програма/научната специалност (съгласно нейната акредитация), срокът на обучение, научният ръководител и катедрата, в която се организира обучението, както и темата на дисертационния труд. Заповедта се представя от декана на факултета, като се изготвя от отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ и се съгласува със заместник- ректора по учебни дейности и докторантури.

**(6)** Научният ръководител подпомага, чрез консултации, цялостната подготовка на докторанта и разработването на дисертационния труд.

**(7)** Ако съветът на катедрата, обучаваща докторанта, установи, че научният му ръководител не изпълнява своите задължения по ал. 6, може да предложи на факултетния съвет той да бъде освободен и да бъде избран нов научен ръководител.

**(8)** Ако научният ръководител на докторанта е освободен с решение на факултетния съвет по ал. 7, той се задължава да изпълни учебното натоварване, което е имал за ръководство на докторанта до освобождаването му като допълнителен норматив през следващите две академични години.

**(9)** В случай на невъзможност за изпълнение на ал. 8, освободеният научен ръководител заплаща учебното натоварване, което е имал за ръководство на докторант до освобождаването му.

**Чл. 44а. (1)** Съгласно чл. 21, ал. 7 от ЗВО, в изпълнение на научноизследователски проект с осигурено финансиране за не по-малко от три години, УАСГ може да извършва обучение в образователна и научна степен „доктор“ по акредитирани от НАОА докторски програми, извън утвърдения брой по чл. 9, ал. 3, т. 6, букви „а“ и „г“ от ЗВО, при следните условия:

а) броят на обучаваните докторанти, докторските програми, в които те ще се обучават, формата на обучение (редовна или задочна), както и срокът на обучението (от три до пет години), се определят съгласно документацията на проекта;

б) конкурсът за прием и обучение на докторанти в изпълнение на научноизследователски проекти се обявява на страницата на УАСГ със срок не по-малък от един месец от публикуване на обявата. Подборът на кандидатите се извършва по правила, определени от ръководителя на проекта и одобрени от ректора на УАСГ, след провеждане на конкурс по специалността и по чужд език съгласно чл. 39, ал.1. Изпитните материали за конкурса по специалността се подготвят от ръководителя на проекта съобразно спецификата на научноизследователския проект, свързаната с него тема на дисертационния труд, съответстващата докторска програма и се одобряват от ректора на УАСГ. Конкурсните изпити се провеждат от комисия, назначена от ректора на УАСГ, по предложение на ръководителя на проекта, одобрена от ръководителя на катедрата и декана на факултета;

в) ръководителят на проекта внася за разглеждане във факултетния съвет на основното звено доклад за избора на кандидатите, в който предлага научния ръководител на докторанта (хабилитирано лице – ръководителят на научноизследователския проект или от екипа на проекта или доктор на науките от екипа на проекта), темата на дисертационния труд, формата и срока на обучение, съответстващата докторска програма и катедра;

г) докторантите се зачисляват с решение на факултетния съвет;

д) на основание на решението по буква “г“ ректорът на УАСГ издава заповед за зачисляване на докторанта (представена от декана на факултета, подготвена от отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ и съгласувана със зам.-ректора по учебни дейности и докторантури), в която се посочват: докторската програма, катедрата, формата и срокът на обучение, научния ръководител, темата на дисертационния труд и научноизследователския проект;

е) средствата за финансиране на обучението на докторантите, в т. ч. за стипендии и/или възнаграждения, се осигуряват от научноизследователския проект, в рамките на който се обучават. Стипендия получават докторантите в редовна форма на обучение, а възнаграждение – тези в задочна форма, когато трудовото взаимоотношение възниква в изпълнение на научноизследователския проект, по който лицето е зачислено като докторант.

**(2)** За провеждане на обучението на докторантите се сключва договор между ректора на УАСГ, ръководителя на проекта и докторанта. В договора задължително се посочват задълженията на докторанта, свързани с научноизследователския проект и съответстващата му тема на дисертационния труд, начина на заплащане в зависимост от формата на

обучение (стипендия/възнаграждение), сроковете на изпълнение, начина на отчитане на работата по проекта и дисертацията, клаузи при неизпълнение.

**(3)** Обучението на докторантите по ал. 1 се извършва съгласно изискванията този правилник и на Стандарта за обучение на докторанти в УАСГ, като се отчитат спецификата и условията на научноизследователски проект.

**(4)** Обучението на докторантите по този член се прекратява при прекратяване на научноизследователския проект, по който то се провежда, като последиците за страните се уреждат в договора по ал. 2. Обучението може да не се прекратява, ако средствата за финансирането му се осигурят и от други източници, в т. ч. и от бюджета на висшето училище.

## 3. Докторантура на самостоятелна подготовка

**Чл. 45. (1)** Приемът в самостоятелна форма на обучение на докторанти, разработили в основната част дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, се извършва без изпит през цялата академична година.

**(2)** Кандидатът за докторант на самостоятелна подготовка, подава заявление до ректора на УАСГ (по образец) в отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ за започване на процедура по ал. 1. Към заявлението се прилагат документите по чл. 36. Кандидатът предава и проект на дисертационния труд, разработен в основната му част, с библиография. Инспекторът от отдел „Докторанти и продължаващо обучение“, приемащ документите, сверява оригинала на дипломата за висше образование и приложението към нея с представените копия и връща оригинала на кандидата. На подадените документи се поставя входящ номер от деловодството на УАСГ.

**(3)** Ректорът на УАСГ адресира заявлението и документите на кандидата до декана на съответния факултет за становище. Деканът и ръководителят на катедрата, в която ще се провежда обучението на докторанта, се произнасят относно:

а) възможностите на катедрата да обучава докторанта по избраната от него тема;

б) допускане или не на кандидата до процедура.

**(4)** Деканът на факултета подготвя мотивирано уведомление до заявителя за допускане или не до процедурата и ако кандидатът е допуснат – заповед за предварително разглеждане на материалите и ги представя на ректора за подпис, в която се посочват датата и часа за предварително разглеждане на дисертационния труд. В 14-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 2 на адреса за кореспонденция на кандидата по чл. 36, ал. 3 се изпраща уведомлението и ако кандидатът е допуснат до процедура – заповедта за предварително разглеждане. Заповедта се изпраща и до членовете на катедрения съвет за изпълнение. Проектът на дисертационния труд се предоставя за запознаване от членовете на приемащата катедра най-малко един месец преди определената дата за неговото разглеждане. При представяне на работата и в цифров вид, срокът може да се съкрати наполовина.

**(5)** След като получи заповедта на ректора, кандидат-докторантът внася такса за предварително разглеждане и оценка на проекта за дисертационния труд, определена от Академичния съвет.

**(6)** Представеният проект на дисертационния труд се обсъжда от съвета на катедрата в присъствието на кандидата. Ако катедреният съвет одобри работата на кандидата, ръководителят на катедрата прави предложение до декана на факултета за темата на дисертацията, научната област/докторската програма и индивидуалния учебен план за работа на докторанта. Катедреният съвет може да предложи хабилитирано лице за негов научен консултант от списъчния състав на катедрата. Катедреният съвет предлага и срока на обучение.

**(7)** Въз основа на предложението по ал. 6, факултетният съвет взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава темата на дисертационния труд, индивидуал-

ния учебен план на докторанта, научния консултант (ако е предложен такъв), докторската програма и срока на обучение.

**Чл. 46.** Ректорът на УАСГ издава заповед за зачисляване на докторанта въз основа на решението на факултетния съвет. В заповедта се посочват: формата на докторантурата и научната специалност/докторска програма (съгласно нейната акредитация), срокът на обучение и катедрата, в която се организира обучението, темата на дисертационния труд, както и името на научния консултант (ако е предложен такъв). Заповедта се представя от декана на факултета, като се подготвя от отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ и се съгласува със заместник-ректора по учебни дейности и докторантури.

## 4. Приемане на чуждестранни граждани от страни извън ЕС и ЕИП

**Чл. 47. (1)** Лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението за Европейско икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура:

а) в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен;

б) съгласно актове на Министерския съвет;

в) при условията на чл. 95, ал. 8 на Закона за висше образование – в платена форма на обучение с такси, определени с Решение на Министерски съвет.

**(2)** Кандидатите по ал. 1 букви „а“ и „б“ се приемат при условията и по реда, определени в съответната спогодба или в акта на Министерски съвет, съгласувано с УАСГ.

**(3)** Лицата по ал. 1, буква „в“ се приемат от УАСГ по реда на настоящия правилник. Те подават документите си в отдел „Чуждестранни студенти и докторанти“ и с резолюция на ректора се насочват към съответния факултет за предварително одобрение. В двумесечен срок от подаване на документите, деканът на факултета и ръководителите на катедри се произнасят относно: възможността да бъде обучаван кандидата в съответствие със законовите разпоредби, разпоредбите на настоящия правилник и Стандарта за обучение на докторанти; езика на обучение; докторската програма; обучаващата катедра и научния ръководител. В този срок се организира и процедура съгласно *Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища*, като признатата магистърска степен на кандидатите трябва да има съответствие с изискванията за прием в желаната докторската програма съгласно чл. 32, ал.1. Конкурсните изпити на предварително одобрените кандидати за докторанти в редовна или задочна форма се провеждат по реда на чл. 39, 40 и 41, като при обучение на чужд език, конкурсните изпити се провеждат на съответния чужд език.

**(4)** Лицата по ал. 1 могат да кандидатстват за докторанти и при условията и по реда за приемане на българските граждани, ако:

а)имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Република България;

б)имат статут на бежанци;

в)са от българска народност.

**Чл. 48. (1)** Кандидатите за докторанти по чл. 47, ал. 1 подават следните документи:

а) формуляр или молба, съдържащи кратки автобиографични данни, степента на владеене на чужди езици, както и факултета, в който желаят да се обучават, както и предпочитания от него език на обучение;

б) копие от документа за висше образование, от който да е видно, че кандидатът притежава магистърска степен;

в) медицинско свидетелство, издадено в срок от един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;

г) списък на публикациите, ако има такива;

д) копие от документа за гражданство;

е) удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

ж) две снимки.

**(2)** Документите по ал. 1, букви „б“ и „в“ трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

**(3)** Кандидатите по чл. 47, ал. 1, букви „а“ и „б“ подават документите по ал. 1 в Министерството на образованието и науката.

**(4)** Кандидатите по чл. 47, ал. 1, буква „в“ подават документите по ал. 1 в отдел „Чуждестранни студенти и докторанти“.

**Чл. 49. (1)** УАСГ (чрез отдел „Чуждестранни студенти и докторанти“) изпраща в Министерството на образованието и науката документите на одобрените кандидати по чл. 47, ал. 1, буква „в“, граждани на държави, за които се изисква издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, както и информация относно:

а) лични данни на кандидата – имената по паспорт на латиница, дата на раждане, място на раждане, гражданство;

б) наименование на научната специалност, образователна и научна степен, форма и срок на обучение;

в) информация за езиковата и специализираната подготовка – степен на владеене на български език, наименование на катедрата, в която ще се проведе подготовката, продължителност на обучението;

г) годишна такса за обучение и за езиковата и специализираната подготовка, определяна ежегодно с Решение на Министерски съвет.

д) номер на банковата сметка на УАСГ, по която следва да бъде преведена таксата за обучение или за езиковата и специализираната подготовка;

**(2)** Министерството на образованието и науката издава *Удостоверение* за приемане на кандидатите за обучение в Република България и писмено уведомява за това Министерството на външните работи и дирекция „Миграция” на Министерството на външните работи. Удостоверението е валидно само за учебната година, за която е издадена.

**(3)** Лицата, кандидатстващи при условията на чл. 95, ал. 8 от Закона за висшето образование, заплащат таксите за обучение, след като са получили виза „D” и са пристигнали в Република България.

**Чл. 50. (1)** Ректорът на УАСГ издава заповед за зачисляване на одобрените кандидати за докторанти по чл. 47, ал. 1. В заповедта се посочват: формата на докторантурата и научната специалност/докторска програма (съгласно нейната акредитация), срокът на обучение и катедрата, както и в която се организира обучението, темата на дисертационния труд и научният ръководител. Заповедта се подготвя от отдел „Чуждестранни студенти и докторанти“, подписва се от декана на факултета, съгласува се със заместник-ректора по международно сътрудничество и интеграция и се утвърждава от ректора на УАСГ.

**(2)** УАСГ (чрез отдел „Чуждестранни студенти и докторанти“) писмено уведомява Министерството на образованието и науката за записаните докторанти по ал. 1.

**(3)** Чуждестранни докторанти, които се обучават на чужд език, изготвят съвместно с научния си ръководител индивидуален учебен план на български език и на съответ-

ния чужд език. Докторантите изготвят отчетите си на чуждия език, като осигуряват и превода им на български език.

**(4)**Административното обслужване на чуждестранните докторанти се извършва на български език. Всички заповеди по хода на обучението – от приемането до завършването, се издават на български език.

## 5. Обучение на докторантите

**Чл. 51. (1)** Обучението на докторантите включва следните дейности:

а) научноизследователска дейност;

б) посещение и участие в работата на курсове (семинари, тюториали от докторско ниво);

в) преподавателска и/или експертна дейност, участие в научни форуми (национални и/или международни);

г) изпити за докторски минимум;

д) разработване на докторска дисертация.

**(2)** Разпределението по видове дейности за срока на обучението се извършва на базата на Стандарта за обучение на докторанти в УАСГ, при спазване на задължителни изисквания, утвърдени във вътрешните правилници и наредби на УАСГ. Стандартът е задължителен за обучението на всички докторанти (български и чуждестранни граждани), без значение от формата на обучение и начина на финансиране.

**Чл. 52. (1)** Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален учебен план.

**(2)** Индивидуалният учебен план се изготвя от докторантите и научните им ръководители и се обсъжда и утвърждава от факултетния съвет.

**(3)** Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Индивидуалният учебен план съдържа:

а) темата на дисертационния труд;

б) разпределението на всички дейности по години;

в) изпитите и сроковете за полагането им;

г) посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, конференции и други публични научни изяви;

д) етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд.

**(4)** Промяна на темата на дисертационния труд и на научния ръководител се допуска по изключение, но не по-късно от 3 месеца преди датата на заседанието на катедрата за предварително обсъждане. Промяната се извършва със заповед на ректора на УАСГ, въз основа на решение на факултетния съвет, по предложение на съвета на катедрата.

**Чл. 53.** Докторантите полагат изпитите по индивидуалния учебен план пред назначени от декана на факултета комисии в състав от най-малко три хабилитирани лица и с участието на научния ръководител на докторанта. В индивидуалните планове се конкретизира начина на провеждане на изпитите, като в зависимост от спецификата на докторантурата могат да се предвиждат: писмен изпит по изтеглени от кандидата въпроси от конспект; презентации по определени от научния ръководител теми; решаване на практически задачи или други дейности, чрез които да бъдат оценени знанията, уменията и компетентностите на докторанта.

**Чл. 54. (1)** Срокът на докторантурата може да се удължава по обективни причини до една година със заповед на ректора на УАСГ, след съгласуване с научния ръководител, по предложение на факултетния съвет.

**(2)** Редовните докторанти имат право да променят формата си на обучение от редовна в задочна. При такава промяна се удължава с една година първоначалния срок на обучение, а на докторантите се преустановява изплащането на стипендия (ако има такава). Докторантите следва да заплатят и съответната такса за обучение за задочна форма.

**(3)** Редовни докторанти, които по време на обучението си са назначени за асистенти в УАСГ, задължително трансформират формата си от редовна в задочна или на самостоятелна подготовка съгласно определените условия с решение на Академичен съвет (протокол № 35/15.03.2023 г.)

**(4)** Докторантите могат да прекъсват обучението си по майчинство/бащинство (за срока определен в Кодекса на труда), поради тежко заболяване (за срока на лечението и възстановяването, доказано със съответната медицинска документация), както и по лични причини (за срок до една година), след което имат право да продължат обучението си съобразно дейностите и сроковете на индивидуалните си учебни планове. За времето на прекъсване редовните докторанти по държавна поръчка не получават стипендия, облекчения за транспорт и право на общежитие в условието на държавно субсидиране.

**(5)** Заповедите за удължаване на срока, за промяна на формата на обучение, за прекъсване и за възстановяване на обучението, се издават от ректора на УАСГ, след решение на факултетния съвет по предложение на катедрения съвет. Съответната заповед се представя от декана на факултета, като се изготвя от отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ и се съгласува със зам.-ректора по учебни дейности и докторантури.

**(6)** Докторантите, приети срещу заплащане съгласно чл. 35, завършват при условията, при които са приети и остават в платено обучение до края на обучението си.

**Чл. 55. (1)** Докторантите (редовни, задочни и на самостоятелна подготовка) се атестират от факултетния съвет в края на всяка година от обучението им.

**(2)** Докторантите (редовни, задочни и на самостоятелна подготовка) представят пред съвета на катедрата отчет за извършваните дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния план.

**(3)** Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторантите пред съвета на катедрата.

**(4)** Научният ръководител предлага съвместно с докторантите конкретизация на индивидуалния учебен план на докторанта през следващата година.

**(5)** Катедреният съвет приема:

а) становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта;

б) предложение за атестация на докторантите;

в) предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година;

г) препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация/промяна на темата или смяна на научния ръководител.

**(6)** Факултетният съвет утвърждава предложенията по ал. 5 и атестира докторанта. След атестацията, атестационните карти и годишните отчети се предават и съхраняват в досиетата на докторантите в отдел „Докторанти и продължаващо обучение“.

**(7)** Докторантите подлежат на отчитане на работата си и атестация и за срока на удължение, ако има такъв.

**Чл. 56. (1)** Освен отчитането по реда на чл. 55, редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят пред декана на факултета доклад за изпълнението на индивидуалния си учебен план, към който се прилагат:

а) отчет за работата, извършена по дисертационния труд или докторския минимум, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал;

б) отчет за преподавателската работа, заверен от ръководителя на катедрата.

**(2)** Тримесечните отчети се приемат на факултетен съвет. Въз основа на отчетите по ал. 1, деканът на факултета представя доклад до ректора на УАСГ за изпълнението на задължителните изисквания по чл. 51, ал. 2 от редовните докторанти.

**(3)** След приемането на тримесечните отчети, същите се предават и съхраняват в досиетата на докторантите в отдел „Докторанти и продължаващо обучение“.

## 6. Условия и ред за придобиване на образователна и научна степен „доктор”

**Чл. 57.** Образователната и научната степен „доктор“ се присъжда на лица, които притежават образователно-квалификационната степен „магистър“ и отговарят на минималните национални изисквания, след обучение в докторантура и успешна защита на дисертационен труд при условията и по реда на ЗРАСРБ, на ППЗРАСРБ, на ППЗРАС в УАСГ и на настоящия правилник.

**Чл. 58.** За да се яви на защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“, докторантът трябва да е изпълнил следните изисквания:

а) да е отчислен с право на защита и да отговаря на минималните национални изисквания;

б) да е подготвил дисертационен труд, който отразява резултатите от неговите изследвания.

**Чл. 59. (1)** Докторантът придобива право на защита на дисертационния си труд след изпълнение на дейностите по обучението, успешно полагане на изпитите, определени в индивидуалния учебен план, и подготвен в значителна степен дисертационен труд.

**(2)** Право на защита се придобива с решение на факултетния съвет, по предложение на катедрения съвет.

**(3)** Докторантите, придобили право на защита се отчисляват със заповед на ректора на УАСГ. Съответната заповед се представя от декана на факултета, като се изготвя от отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ и се съгласува със зам.-ректора по учебни дейности и докторантури.

**(4)** Правото на защита може да бъде упражнено не по-късно от 5 години след решението на факултетния съвет по ал. 2.

**(5)** Процедурата по отчисляването на докторантите се провежда съгласно изискванията на *Част V. Завършване на обучението* на Стандарта за обучение на докторанти в УАСГ.

**Чл. 60. (1)** Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната научна специалност/докторска програма и способности за самостоятелни научни изследвания.

**(2)** Дисертационният труд трябва да бъде представен във вид и обем, съответстващи на специфичните изисквания на катедрата. Дисертационният труд трябва да съдържа: заглавна страница; съдържание; увод; изложение; заключение – резюме на получените резултати с декларация за оригиналност; списък на претенциите за приноси в работата и библиография или списък на цитирана литература.

**(3)** Процедурата по защита на дисертационния труд е съгласно разпоредбите на ЗРАСРБ и на Правилника за неговото приложение.

**Чл. 60а. (1)** Докторантът представя дисертацията си на научния ръководител, който преценява готовността за защита, като е длъжен да се произнесе в едномесечен срок от представянето на дисертационния труд. При положителна оценка на готовността на докторанта за защита на дисертационния труд, научният ръководител писмено предлага на съвета на катедрата откриване на процедура за предварително обсъждане (вътрешна защита).

**(2)** При отрицателна оценка на научния ръководител, както и при непроизнасяне в срока по ал. 1 докторантът може да отнесе въпроса за разглеждане пред съвета на катедрата, който се произнася окончателно за готовността за защита.

**(3)** При получена положителна оценка за готовността на докторанта за защита, дисертационния труд се предоставя на членовете на катедрата за разглеждане за срок от един месец. Ако дисертацията е достъпна за членовете на катедрата в електронен вид, срокът може да се намали наполовина.

**(4)** Процедурата за предварително обсъждане се провежда пред съвета на катедрата (по списъчен състав), като в него с право на глас участват и хабилитираните лица от катедрата в удължение.

**(5)** При отрицателно решение на съвета на катедрата по чл. 60б ал. 2, не се дава ход на публична защита, а дисертационният труд се връща за доработване. Следващото разглеждане на труда с оглед готовност за защита, се извършва отново по реда на ППЗРАСРБ и настоящия правилник.

**Чл. 60б (1)** Процедурата за предварително обсъждане на дисертационния труд се провежда не по-късно от 40 дни след получаване на положителна оценка по чл. 60а, ал. 1, в присъствието на най-малко трима хабилитирани преподаватели. Съставът на катедрата по ал. 4 може да бъде разширен с външни на катедрата хабилитирани лица, близки до научното направление на катедрата и темата на дисертационния труд. Външните хабилитирани лица участват в обсъждането на дисертацията, но нямат право на глас при вземане на решения. В случай на разширен състав на катедрения съвет ръководителят на катедрата подготвя заповед, която се представя от декана на факултета и се подписва от ректора на УАСГ.

**(2)** Съветът на катедрата обсъжда дисертационния труд и взема решение за готовността за защита пред научно жури.

**(3)** При положително решение за готовността за защита, съветът на катедрата обсъжда и прави предложение за състава на научното жури и за председателя на първото му заседание. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на научното жури и могат да дават свои предложения за членове.

**(4)** Ръководителят на катедрата представя доклад до декана на факултета за взетите решения по ал. 2 и 3 не по-късно от 3 дни след съвета на катедрата.

**(5)** В срок не по-късно от един месец след предложението на катедрения съвет, факултетният съвет взема решение за откриване на процедура за защита на дисертационния труд, определя научното жури и прави предложение до ректора на УАСГ за утвърждаване на състава му и председателя на първото му заседание, както и за дата на защитата.

**(6)** В 7-дневен срок от предложението на факултетния съвет по ал. 5, ректорът на УАСГ, утвърждава със заповед състава на научното жури и датата на защитата. Заповедта се изготвя от отдел „Докторанти и продължаващо обучение“, представя се от Декана и се съгласува със заместник-ректора по учебни дейности и докторантури. В заповедта се посочва и мястото и часа на откритото заседание по защитата. Копие от заповедта се връчва на докторанта и на членовете на научното жури.

**Чл. 60в** Преди датата на първото заседание на научното жури, докторантът представа на избрания за председател на това заседание следните материали:

а) дисертационен труд (книжно тяло) в два екземпляра;
б) автореферат на дисертационния труд (книжно тяло) в пет екземпляра;

в) декларация за оригиналност на дисертационния труд по образец;
г) автобиография;
д) декларация за съответствие с минималните национални изисквания за придобиване на научна и образователна степен „доктор“.
е) списък на публикациите по дисертационния труд;
ж) списък на известните на кандидата цитирания на публикациите му;
з) копия от заповедите за зачисляване и за отчисляване с право на защита;
и) други документи и материали, по преценка на докторанта;
й) изброените по-горе материали записани на цифров носител – 5 броя.

**Чл. 60г (1)** Научното жури е в състав пет хабилитирани лица в съответната научна област или научни области по темата на дисертацията и двама резервни членове. Най-малко един от членовете на журито е професор. Най-малко трима от членовете на журито и поне един от резервните членове са външни (в последните 5 години не са работили по трудов договор в УАСГ). Научният ръководител не може да бъде член на журито. Членовете на научното жури трябва да отговарят на минималните национални изисквания за заемане на съответната академична длъжност, което се удостоверява чрез декларация, придружена от списък на точките по отделните показатели, съгласно Приложение към чл. 1а, ал. 1 на Правилника за приложение на ЗРАСРБ.

**(2)** На първото си заседание, научното жури избира за свой председател един от вътрешните си членове – лице, заемащо академична длъжност от състава на УАСГ и определя членовете на журито, които ще изготвят рецензии. Една от рецензиите задължително се изготвя от външен член на журито. Решенията на журито може да се вземат и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез технически средства, които позволяват идентифицирането на всеки член на журито.

**(3)**Членовете на журито изготвят (на български език) две рецензии и три становища. Рецензиите и становищата задължително съдържат оценка за съответствие на докторанта с минималните национални изисквания, съгласно Приложение към чл. 1а, ал. 1 на Правилника за приложение на ЗРАСРБ, за резултатите, научния принос и оригиналност на представения дисертационен труд и завършват с положителна или отрицателна оценка. Изготвените и подписани рецензии и становища се предават в 3 екземпляра в деловодството на УАСГ до 3 месеца от избора на научното жури от факултетния съвет, като им се поставя входящ номер.

**(4)**Ако в срока по ал. 3, член на научното жури не представи рецензия или становище, председателят на журито, при спазване изискванията на ал. 1 и 2, възлага на един от резервните членове изработването на липсващата рецензия или становище, като определя срок за предаване не по-дълъг от три месеца. В такъв случай, ректорът на УАСГ, по доклад на председателя на журито, издава нова заповед за състава на научното жури и за датата, часа и мястото на защита.

**(5)**Председателят на научното жури (или оторизирано от него длъжностно лице от катедрата или факултета) публикува на интернет страницата на УАСГ рецензиите, становищата и автореферата на дисертацията до един месец преди определената дата на защита, заедно със заповедта на ректора за назначеното жури и определената дата, място и час на публичната защита.

**Чл. 60д (1)** Научното жури провежда открито заседание за защитата на дисертационния труд в едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата. Не могат да се провеждат заседания на журито в намален състав. Отказът на член на журито от участие в заседанието се установява с подписите на присъстващите членове на журито в специален протокол. На мястото на отсъстващия член на журито, по преценка на председателя на журито, заседава резервен член.

**(2)** Журито може да заседава и ако някои от членовете му не присъстват в залата, а са свързани чрез технически средства. В такъв случай, трябва да се осигури непрекъсната аудио и видео връзка с неприсъстващите членове. Те трябва да могат да виждат всички изказващи се и да чуват техните изказвания. Изказванията и гласуванията на неприсъстващите членове трябва да могат да се видят и чуят от всички залата, където се провежда заседанието.

**(3)** На откритото заседание по ал. 1:

а) председателят на научното жури представя докторанта;

б) докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;

в) председателят на научното жури представя рецензиите и становищата на научното жури;

г) членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;

д) всеки член на научното жури публично обявява своята оценка - положителна или отрицателна;

е) председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

**(4)** За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата три или повече положителни оценки.

**(5)** Неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането, се открива нова процедура за защита по реда на чл. 60а. За начало на новата процедура се счита заседанието на съвета на катедрата за предварително разглеждане (вътрешна защита), което трябва да бъде проведено до една година от датата на неуспешната публична защита. Втората процедура за защита е окончателна.

**(6)** Публичната защита на дисертационен труд за получаване на ОНС „доктор“ се провежда на български език.

**(7)** При обучение на докторант на чужд език с изготвена дисертация на чуждия език, същата може да бъда защитена на съответния чужд език по искане на докторанта, при условие, че:

1. е представен официален превод на труда в неговите съществени части на български език, както и автореферат на български език;

2. има съгласие от всички членове на научното жури (отразено в протокола от първото заседание); има представени декларации от членовете на научното жури, че владеят съответния чужд език и са съгласни публичната защита да бъде проведена на този език;

3. на изготвените от научното жури рецензии и становища (на български език) е направен превод на съответния чужд език.

Докторантът подава писмено заявление до научното жури преди първото заседание, за желанието си защитата да бъде проведена на чуждия език. При съгласие, секретарят на журито уведомява докторанта за решението в тридневен срок от датата на първото заседание. Разходите за съответните преводи се поемат от докторанта.

**Чл. 61. (1)** Образователната и научна степен „доктор“ се придобива в деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

**(2)** Образователна и научната степен „доктор“ се удостоверява с диплома, която се издава на български език, а при заявено искане от лицето се издава и приложение на английски език.

**(3)** Дипломата се издава от УАСГ (чрез отдел „Докторанти и продължаващо обучение“) в срок от 30 дни от датата на защитата.

**(4)** Дипломата се издава по единен образец, утвърден от министъра на образованието и науката, и се изпраща в МОН за регистриране в тридневен срок от издаването ѝ.

**(5)** УАСГ изпраща в Националния център за информация и документация (НАЦИД) в електронен и печатен вариант информация за защитените докторски дисертации заедно с копие от тях и авторефератите на дисертациите. Отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ извършва регистрация на придобилите ОНС „доктор“ в НАЦИД чрез подаване на необходимите данни и документи на хартиен носител. С електронен достъп оторизираните заместник-декани подават данните на защитилите докторанти към електронната база данни на НАЦИД.

**(6)** В отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ се организира досие на всеки докторант, което съдържа:

1. Всички заповеди от приемане за обучение до придобиването на ОНС „доктор“ (зачисляване, отчисляване, за промяна на тема/научен ръководител, прекъсване и последващо възстановяване на обучението, за удължаване на срока, за промяна на формата, за полагане на изпити от докторантския минимум, за разширен състав при вътрешна защита, за научно жури); индивидуални учебни планове, копие на издадената диплома, копие на приложението на английски език.

2. платежни документи, копия на протоколи от изпити от докторантски минимуми, копия на протоколи от вътрешната защита и от публичната защита, тримесечни отчети, годишни отчети, атестационни карти, копия на рецензии и становища.

**(7)** Отдел „Докторанти и продължаващо обучение“ поддържа регистрационна книга на издадените дипломи (с лични данни, докторска програма, обучаваща катедра и факултет, номера на заповеди, данни за научното жури, с подписи на декан, ръководител катедра и на защитилия докторант)

**(8)** Екземпляри от дисертационните трудове и авторефератите се предават и съхраняват в БИНОЦ на УАСГ.

**(9)** В обучаващите катедри се съхраняват: индивидуални учебни планове, заповеди и протоколи за изпити от докторантския минимум, протоколи от заседания на катедрения съвет относно решения за прекъсване на обучението, за възстановяване на обучението, за промяна на темата и/или научния ръководител, за промяна на формата на обучение, за удължаване на срока на обучение, за отчисляване, протокол от вътрешна защита, копия на рецензии и становища, копия на платежни документи.

## 7. Финансово и материално-техническо осигуряване

**Чл. 62. (1)** УАСГ предоставя материалната база и поема разходите по зачисляване, обучение и защита на дисертационните трудове на докторантите в редовна и задочна форма на обучение, субсидирано от държавата, в съответствие с диференцираните нормативи за обучение на докторанти, определени от Министерския съвет.

**(2)** Организации, които са заинтересувани от резултатите на съответния дисертационен труд, могат да предоставят на докторантите материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването му.

**Чл. 63. (1)** Средствата за финансовото и материалното осигуряване на разработваните дисертационни трудове се утвърждават ежегодно от ректора на УАСГ по видове разходи – разходи за издръжка на обучението и социално-битови разходи.

**(2)**Финансирането на експерименталната работа за всеки дисертационен труд се извършва по отделни годишни план-сметки, утвърдени от ректора на УАСГ.

**Чл. 64. (1)** Докторантите на самостоятелна подготовка заплащат всички разходи, необходими за обучението, в това число:

а) такса за предварително разглеждане на проекта за дисертационен труд, определена от Академичен съвет;

б) годишна такса за обучение, определена от Академичния съвет;

в) разходи за провеждане на експериментални изследвания, опити, доставка на софтуерни продукти и други;

г) разходите по организирането и провеждането на защитата на дисертационния труд.

**(2)** Докторантите на самостоятелна докторантура, които са на срочен трудов договор в УАСГ като асистенти, както и служители на основен трудов договор, се освобождават от всички такси и разходи.

**(3)** От заплащане на такси са освободени докторантите в редовна и задочна форма, приети по държавна поръчка, през последните две години от докторантурата си, съгласно Закона за висше образование.

**(4)** Докторантите, приети по реда на чл. 21, ал. 7 от ЗВО в изпълнение на научноизследователски проект, не заплащат такси за обучение и защита.

# Глава III: СПЕЦИАЛИЗАНТИ

## 1. Общи положения

**Чл. 65. (1)** Право на специализация имат всички, завършили УАСГ или друго ВУ.

**(2)** Приемането на специализанти в Центъра за кариерно развитие и следдипломна квалификация на УАСГ става със заповед за зачисляване, издадена въз основа на решение на катедрен съвет и със записване в главна книга.

**(3)** Взаимоотношенията между специализанта и УАСГ се регламентират с договор, придружен от учебен план и план-сметка.

**(4)** Формите на обучение са:

а) редовна – от 4 до 12 месеца, в зависимост от броя на изпитите;

б) задочна – 8, 12 или 18 месеца, в зависимост от броя на изпитите.

**(5)** Обучението се осъществява по учебен план, изготвен от научния ръководител и приет на катедрен съвет, а при участие на повече от една катедра в обучението – и от факултетен съвет.

## 2. Права и задължения на специализантите

**Чл. 66.** Права на специализантите:

1. да избират областта на специализацията;
2. да избират броя и темата на изпитите заедно с научния ръководител при минимум 15 часа консултации за дисциплина;
3. да завършват предсрочно обучението си;
4. да бъдат отчислявани с право на дипломна защита или да удължават специализацията си. Специализанти, които не са защитили в срок от пет години да бъдат отстранени без право на защита;
5. да прекъсват обучението си по обективни причини, но не повече от два пъти по 6 месеца;
6. да ползват общежитие при редовно обучение.

**Чл. 67.** Задължения на специализантите:

1. да изпълняват индивидуалния си план за обучение;

2. да изпълняват финансовите си задължения към УАСГ съгласно сключения договор.

**Чл. 68.** Условия за дипломиране:

1. Успешно полагане на всички изпити съгласно учебния план.
2. Успешна защита на дипломен проект, с предварително изготвена рецензия от хабилитирано лице пред комисия от петима преподаватели, от които трима хабилитирани.

**Чл. 69.** Документи, издавани при успешно завършване на специализация:

а) Свидетелство – при успешно завършване на курса на обучение съгласно изискванията на Министерството на образованието и науката и обнародвани в Държавен вестник.

б) Удостоверение – при краткосрочна специализация (четири месеца).

в) Академическа справка – по образец на УАСГ – за всички специализанти, при поискване.

## 3. Финансови отношения

**Чл. 70. (1)** Финансовите взаимоотношения между специализантите и УАСГ се регламентират със сключен договор и план-сметка, изготвени на база учебен план.

**(2)** Финансовите отношения между УАСГ и преподавателите, ангажирани в учебния процес на специализацията, се осъществяват с договор и решения на Академичния съвет.

# ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**§1.** (Отм. с решение на Академичния съвет на УАСГ, протокол № 2 от 12.02.2020 година).

**§2.** Студенти, докторанти и специализанти, напуснали/отказали обучението си по собствено желание или отстранени, с изключение на случаите по здравословни причини, дължат връщане на получените суми за стипендии, определени по реда на Постановление № 90 на МС от 2000 г.

**§3.** Студенти, които са се преместили от една специалност в друга или се прехвърлят от друго учебно заведение в УАСГ, нямат право на стипендия за учебните години (семестри), които повтарят поради преместването, ако през съответните години (семестри) са получавали стипендии (Постановление № 90 на МС от 2000 г.)

**§4.** Студентите, докторантите и специализантите – сираци, хора със сензорни увреждания и други с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто, военноинвалиди, и военнопострадали и лица, които към момента на навършване на пълнолетие са с предприета мярка за закрила по реда на Закона за закрила на детето – настаняване в приемно семейство, социална услуга от резидентен тип или специализирана институция, майки с деца до 6-годишна възраст и диспансеризираните, имат право на специални облекчения, регламентирани с решения на факултетните съвети.

**§5.** Докторанти, обучавани или обучаващи се по държавна поръчка (в УАСГ или друг университет), както и придобили ОНС „доктор“ след обучение по държавна поръчка, могат да кандидатстват и да се обучават в УАСГ за ОНС „доктор“ само в условията на платено обучение.

**§6.** Студентите и докторантите заплащат такси за обучение съгласно разпоредбите на чл. 95 от ЗВО и решенията на Академичен съвет.

Студентите и докторантите, приети по държавна поръчка, заплащат такси, определени с Решение на Министерски съвет (РМС) за съответната учебна година. Студенти и док-

торанти, български граждани и приравнените към тях, както и граждани на ЕС и ЕИП и Конфедерация Швейцария, записани в платена форма на обучение, се обучават с такси, приети от Академичен съвет за съответната година. Студенти и докторанти, чуждестранни граждани извън ЕС и ЕИП (граждани на трети за ЕС държави) се обучават с такси, определени с РМС за съответната година. Таксите на студенти, приети платено обучение в дистанционна форма, се приравняват с тези на редовна форма платено обучение и съобразно тяхното гражданство. Докторанти на самостоятелна подготовка се обучават с такси, определени от Академичен съвет.

От такси за обучение са освободени лицата по чл. 95, ал. 7, т. 1 – 4 от ЗВО. Студентите, приети в защитената специалност „Хидростроителство“ не заплащат такси за обучение. Докторантите, приети по държавна поръчка, се освобождават от такси за обучение за последните две години от докторантурата си, съгласно ЗВО.

Вносител: /п/

проф. д-р инж. Жулиета Манчева

Зам.-ректор по УДД